

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA JAVNO UPRAVO

DIREKTORAT ZA JAVNO NAROČANJE

Sektor za sistem javnega naročanja

Tržaška 21, 1000 Ljubljana

T: 01 478 18 80

F: 01 478 83 31

E: gp.mju@gov.si

www.mju.gov.si

Številka: 430-5/2024-7

Datum: 23. 5. 2024

Zadeva: Tolmačenje javnonaročniške zakonodaje

Predmet: Sklenitev in izvajanje okvirnega sporazuma po ZJN-3

1. Splošno o okvirnem sporazumu

Zakon o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/15 s spremembami; v nadaljnjem besedilu: ZJN-3) opredeljuje okvirni sporazum v drugem odstavku 48. člena, in sicer: »Okvirni sporazum pomeni sporazum med enim ali več naročniki in enim ali več gospodarskimi subjekti, katerega predmet je določitev pogojev, s katerimi se uredijo naročila, ki se oddajo v posameznem obdobju, zlasti v zvezi s ceno in, če je ustrezno, predvideno količino.«. Okvirni sporazum je torej posebna vrsta pogodbe, ki se, upoštevaje določbe prvega odstavka 48. člena ZJN-3, sklene po katerem koli uspešno zaključenem postopku javnega naročanja.

Pri institutu okvirnega sporazuma je pomembno tudi določilo, ki je zajeto v 24. členu ZJN-3 in ureja način izračuna ocenjene vrednosti za okvirni sporazum, kjer je navedeno, da naročnik v primeru okvirnega sporazuma upošteva najvišjo ocenjeno vrednost brez DDV vseh javnih naročil, predvidenih za celotno trajanje okvirnega sporazuma. To pa pomeni tudi, da je najvišja ocenjena vrednost okvirnega sporazuma (kljub besedi »ocenjena«) tista vrednost, ki je ni dovoljeno preseči, razen v primerih, ki jih ureja 95. člen ZJN-3. O tem se je izjasnilo tudi že sodišče EU, ki v sodbi št. C-23/20 navaja, da je v povezavi z Direktivo 2014/24/EU¹ ter načeloma enakega obravnavanja in transparentnosti, določenima v tej direktivi, *potrebno v obvestilu o javnem naročilu in specifikacijah navesti, na eni strani, ocenjeno količino ali ocenjeno vrednost in, na drugi strani, maksimalno količino ali maksimalno vrednost blaga, ki se dobavi na podlagi okvirnega sporazuma.*

Okvirni sporazum predstavlja učinkovito tehniko javnega naročanja, vendar naročnik na njegovi podlagi ne sme oddajati posameznih naročil, če sam ni stranka okvirnega sporazuma, pri čemer je lahko kot stranka naveden eksplicitno, tj. poimensko, ali opisno (npr. z navedbo določene kategorije naročnikov na jasno določenem geografskem območju). Po sklenitvi okvirnega sporazuma se lahko predmet, za katerega je bil sporazum sklenjen, odda le eni izmed strank. Novih gospodarskih subjektov ni mogoče vključevati v izvajanje teh naročil oziroma okvirnega sporazuma. Pri izvajanju okvirnega sporazuma lahko sodelujejo le njegove stranke na strani naročnika oziroma naročnikov in na strani izvajalca oziroma izvajalcev. ZJN-3 izrecno določa tudi, da se z načinom izvajanja okvirnega sporazuma oziroma posameznimi naročili, oddanimi na njegovi podlagi, v nobenem primeru ne smejo bistveno spremeniti pogoji iz okvirnega sporazuma.

ZJN-3 veljavnost okvirnega sporazuma omejuje na največ štiri leta, če so predmet naročanja blago, storitve ali gradnje na splošnem področju, in na največ osem let, če so predmet naročanja blago, storitve ali gradnje na infrastrukturnem področju. Okvirni sporazum za daljše obdobje lahko

¹ Direktiva 2014/24/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju in razveljavitvi Direktive 2004/18/ES (UL L št. 94 z dne 28. 3. 2014)

naročnik sklene izjemoma, kadar to opravičuje predmet naročanja (npr. v primeru daljše življenjske dobe aparata in nezdružljivosti tega aparata s potrošnim materialom drugega proizvajalca), kar mora naročnik ustrezno utemeljiti in dokumentirati.

2. Postopek za sklenitev okvirnega sporazuma

Ker se stranke okvirnega sporazuma izberejo v enem izmed postopkov javnega naročanja iz prvega odstavka 39. člena ZJN-3, mora naročnik v ta postopek vključiti ustrezne tehnične specifikacije, razloge za izključitev, pogoje za sodelovanje, pogodbeno določila in merila za oddajo javnega naročila². ZJN-3 ne dopušča, da bi bil okvirni sporazum vzpostavljen v smislu kvalifikacijske liste oziroma liste usposobljenih gospodarskih subjektov, tj. brez medsebojne primerjave ponudb za sklenitev okvirnega sporazuma. Glede na določbe 48. člena ZJN-3 pa lahko naročnik v postopku izbire strank okvirnega sporazuma uporabi ena merila, v postopku izbire izvajalca posameznega naročila ali posameznih naročil v določenem obdobju veljavnosti sporazuma, ki ga izbere izmed strank okvirnega sporazuma, pa druga merila. Cena ali stroški oziroma ta vidik so praviloma sestavni del meril v postopku izbire strank okvirnega sporazuma, lahko pa so tudi del meril v postopku izbire izvajalca posameznega naročila oziroma naročil. V določenih primerih okvirnih sporazumov, zlasti kadar se med strankami sporazuma periodično odpira konkurenca v zvezi s ceno, je primernejše, da se v postopku izbire pogodbenih strank in pri odpiranju konkurence za izvedbo posameznega naročila oziroma naročil, uporabijo različna merila. S sklenitvijo okvirnega sporazuma se namreč ustvari omejen krog konkurentov, zato je smiselno, da naročnik, zlasti pri okvirnih sporazumih, ki jih ni sklenil z vsemi usposobljenimi ponudniki, pri odpiranju konkurence zagotovi, da se posamezno naročilo oziroma naročila oddajo tako, da merilo, ki je bilo uporabljeno za izbiro strank okvirnega sporazuma ne postane nebitveno (npr. z določbo, da cena pri odpiranju konkurence ne sme presegati cene iz postopka za sklenitev okvirnega sporazuma). V nasprotnem bi lahko bilo negospodarno, da naročnik za stranke okvirnega sporazuma ni izbral drugih ponudnikov. Kot velja za vsa druga naročila, pa je tudi pri okvirnih sporazumih pomembno, da naročnik v postopku izbire strank okvirnega sporazuma oziroma pri odpiranju konkurence uporabi vsa tista cenovna in necenovna (npr. dodatna leta garancijskega vzdrževanja) merila, ki pri izvrševanju pogodbenih obveznosti vplivajo na plačilo predmeta naročila in izvajanje pogodbe ter se pri izvajanju sporazuma (npr. že v fazi odpiranja konkurence) odražijo kot dodatne zahteve glede izvajanja pogodbe, ker bil na račun izpolnjevanja teh meril ponudnik izbran kot pogodbeni stranka.

Glede na navedeno mora naročnik merila za izbor strank okvirnega sporazuma in morebitna merila za dodelitev posameznih naročil določiti posebej skrbno in zagotoviti, da se med seboj ne izključujejo oziroma da merila iz postopka izbire strank okvirnega sporazuma ne postanejo nebitvena pri izvajanju okvirnega sporazuma. V vsakem primeru pa morajo biti merila za izbor strank okvirnega sporazuma in merila za izbor izvajalca posameznega naročila oziroma naročil navedena v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila oziroma že v postopku izbire strank okvirnega sporazuma. Pri tem ZJN-3 dopušča, da so merila za izbor izvajalca posameznega naročila oziroma naročil zgolj natančneje opredeljena po sklenitvi okvirnega sporazuma (npr. z naknadno določitvijo ponderja).

3. Vrste in načini izvajanja okvirnega sporazumov

Okvirni sporazum se izvaja z oddajo posameznih naročil, pri čemer je posamezno naročilo ali obdobje, v katerem se oddajo posamezna naročila, lahko predmet odpiranja konkurence ali pa

² Ta obveznost jasno izhaja iz določb ZJN-3 (npr. iz prvega odstavka 84. člena in prvega odstavka 89. člena ZJN-3).

ne. ZJN-3 namreč v 48. členu ureja štiri osnovne vrste okvirnih sporazumov, ki jih je mogoče deloma kombinirati, pri čemer je ključno:

- število gospodarskih subjektov - ponudnikov, s katerimi se sklene okvirni sporazum;
- ali okvirni sporazum določa vse pogoje glede zagotavljanja blaga, storitev ali gradnje z vidika posameznega naročila;
- ali okvirni sporazum z več gospodarskimi subjekti določa vse pogoje oziroma merila za izbiro gospodarskega subjekta - stranke okvirnega sporazuma, za izvedbo posameznega naročila.

Te informacije determinirajo vrsto okvirnega sporazuma. Od tega pa je odvisno, katera pravila v zvezi z oddajo posameznih naročil se morajo upoštevati po sklenitvi okvirnega sporazuma.

3.1. Okvirni sporazumi, sklenjeni z enim gospodarskim subjektom

Kadar naročnik sklene okvirni sporazum le z enim gospodarskim subjektom, mora pri oddaji posameznih naročil slediti šestemu odstavku 48. člena ZJN-3. Pri tem se naročnik z gospodarskim subjektom – stranko okvirnega sporazuma posvetuje zgolj v primeru, da okvirni sporazum ne opredeljuje vseh pogojev glede zagotavljanja blaga, storitev ali gradnje z vidika posameznega naročila (npr. rok in način dobave nista natančno določena v okvirnem sporazumu).

Pogodbe oziroma sporazuma, sklenjenega zgolj z enim gospodarskim subjektom, ki vse pogoje glede zagotavljanja blaga, storitev ali gradnje opredeljuje na način, da glede posameznega naročila ali obdobja oddaje več posameznih naročil nista potrebna:

- niti posvetovanje iz šestega odstavka 48. člena ZJN-3
- niti pisen poziv naročnika k dobavi oziroma izvedbi posameznega naročila (npr. ker gospodarski subjekt ves čas daje na razpolago naročniku predmet naročanja),

ne gre obravnavati kot okvirni sporazum iz 48. člena ZJN-3, čeprav količine niso dokončno opredeljene v pogodbi oziroma sporazumu³. Takšne okvirne pogodbe, ki ne štejejo za okvirni sporazum po ZJN-3, naročniki pogosto sklepajo za dobavo električne energije, kurilnega olja, zemeljskega plina, goriva, storitve stacionarne in mobilne telefonije (če sporazum ne vključuje tudi nakupa aparatov po izrecnem posameznem naročilu), storitve zavarovanja oseb, nepremičnin, premičnin, premoženja in premoženjskih interesov (če niso dopustne spremembe zavarovalnih pogojev). Če torej za izvedbo posameznega naročila ni potrebno, da naročnik po sklenitvi pogodbe oziroma sporazuma, a pred dobavo ali izvedbo tega naročila, komunicira z izvajalcem oziroma mu izrecno odda posamezno naročilo oziroma poziv k dobavi oziroma izvedbi, pogodba ali sporazum ne šteje za okvirni sporazum po 48. členu ZJN-3, temveč za običajno pogodbo o izvedbi javnega naročila. To pomeni, da se pri izvajanju take pogodbe oziroma sporazuma ne uporabljajo določbe 48. člena ZJN-3 in drugih delov ZJN-3, ki specifično urejajo javno naročanje po okvirnem sporazumu.

3.2. Okvirni sporazumi, sklenjeni z več gospodarskim subjektom

Kadar naročnik sklene okvirni sporazum z več gospodarskimi subjekti, mora pri oddaji posameznih naročil slediti sedmem odstavku 48. člena ZJN-3. Okvirni sporazum z več gospodarskimi subjekti sklene naročnik z namenom, da se kljub ne povsem natančno določenim, spreminjajočim oziroma sproti pojavljajočim se potrebam naročnika in kljub spremembam na trgu, zagotovi stalnost in stabilnost dobav oziroma izvedb storitve v določenem časovnem obdobju, in sicer brez zamudnega izvajanja vseh faz postopka javnega naročanja, ter gospodarna raba

³ Vsaka pogodba za sukcesivno dobavo namreč ni okvirni sporazum.

javnih sredstev. Okvirni sporazum omogoča tudi, da se za izvedbo istovrstnih naročil izbere več ponudnikov, če zaradi samega predmeta naročila izbira le enega ponudnika ni mogoča, ker naročnik sočasno potrebuje istovrstni predmet različnih proizvajalcev oziroma izvajalcev (npr. zdravila z enakim učinkom, a drugačno sestavino, zaradi česar med seboj niso nadomestljiva, zlasti ob upoštevanju morebitne neskladnosti z zdravili druge vrste, ki jih jemlje ista oseba) ali če ga potrebuje na različnih lokacijah (npr. sočasna nabava goriv na določenem geografskem območju, kjer izbira le enega ponudnika ni mogoča ali pa bi bila ekonomsko neupravičena). Zaradi navedenega je okvirni sporazum ena izmed najbolj priljubljenih in najbolj učinkovitih tehnik javnega naročanja.

ZJN-3 sicer ne določa minimalnega števila strank okvirnega sporazuma, a je obseg konkurence, vključene v okvirni sporazum, eden od pomembnejših elementov, in sicer ne glede na to, ali se posamezna naročila oddajajo z odpiranjem konkurence ali na vnaprej dogovorjeni način. Pri določanju števila ponudnikov – strank okvirnega sporazuma oziroma največjega števila ponudnikov, s katerimi bo sklenjen okvirni sporazum, morajo zato naročniki stremeti k optimumu in upoštevati, da, zlasti pri odpiranju konkurence, večje število ponudnikov lahko pomeni eksponentno rast gospodarnosti naročanja.

Če je okvirni sporazum sklenjen z več gospodarskimi subjekti in so v njem opredeljeni:

- vsi pogoji glede zagotavljanja blaga, storitev ali gradnje z vidika posameznega naročila in
- vsi pogoji za izbiro gospodarskega subjekta – stranke okvirnega sporazuma za izvedbo posameznega naročila,

naročnik posamezno naročilo odda na način, določen v okvirnem sporazumu, in brez odpiranja konkurence med strankami okvirnega sporazuma, kot to določa a) točka sedmega odstavka 48. člena ZJN-3, torej brez uporabe meril za oddajo posameznega naročila oziroma naročil v določenem obdobju veljavnosti sporazuma. Takšen okvirni sporazum naročniki pogosto sklepajo za blago in storitve, ki jih je treba dobaviti oziroma izvesti relativno hitro od oddaje posameznega naročila, zaradi česar je v določbah sporazuma običajno predvideno, da se naročilo odda ponudniku, ki je v postopku izbire strank okvirnega sporazuma, predložil najugodnejšo ponudbo, če ta ponudnik dobave oziroma izvedbe ne more zagotoviti pravočasno, se naročilo odda drugo-uvrščnemu ponudniku, če tudi ta dobave oziroma izvedbe ne more zagotoviti pravočasno tretje-uvrščnemu itd. (t. i. kaskadni okvirni sporazum).

V primeru okvirnega sporazuma z več gospodarskimi subjekti, v katerem z vidika posameznega naročila niso opredeljeni vsi pogoji glede zagotavljanja blaga, storitev ali gradnje, naročnik posamezno naročilo oziroma posamezna naročila v določenem obdobju odda z odpiranjem konkurence med strankami okvirnega sporazuma (b) točka sedmega odstavka 48. člena ZJN3). Pri odpiranju konkurence naročnik za izbor najugodnejšega izvajalca bodisi uporabi pogoje oziroma merila, ki jih je uporabil v postopku za izbiro strank okvirnega sporazuma, bodisi odpiranje konkurence izvede na način, da s ponovno razvrstitvijo strank okvirnega sporazuma ne razvrednoti pogojev oziroma meril za izbiro strank okvirnega sporazuma. V skladu z devetim odstavkom 48. člena ZJN-3 lahko naročnik za potrebe odpiranja konkurence te pogoje oziroma merila opredeli natančneje ali pa poleg njih uporabi tudi druge pogoje oziroma merila, ki so bila navedena v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, ki je bila pripravljena za potrebe izbire strank okvirnega sporazuma. V zvezi s to vrsto okvirnega sporazuma je treba pojasniti tudi, da je sporazum, v katerem se odpira konkurenco za potrebe obdobja, v katerem bo posamezna javna naročila izvajala ista stranka okvirnega sporazuma, lahko zasnovan tako, da se posamezna naročila oddajo na podlagi vsakokratnega pisnega poziva⁴ naročnika k dobavi oziroma izvedbi ali

⁴ Poziv k dobavi oziroma izvedbi posameznega naročila mora biti poslan elektronsko skladno s 37. členom ZJN-3.

brez teh pozivov (npr. če mora izbrani izvajalec predmet naročanja v določenem obdobju ves čas dajati na razpolago naročniku). Ta vrsta okvirnega sporazuma je torej zelo fleksibilna in omogoča več načinov izvajanja sporazuma. Zaradi tega in možnosti uresničevanja konkurenčnosti je tovrstni okvirni sporazum v praksi uporabljen najpogosteje, in sicer predvsem za redne in občasne sukcesivne dobave in izvedbe naročil (npr. živila, pisarniški material, računalniško opremo, nadgradnje obstoječih informacijskih rešitev po potrebi in naročilu naročnika).

ZJN-3 v c) točki sedmega odstavka 48. člena izrecno omogoča, da naročnik okvirni sporazum z več gospodarskimi subjekti vzpostavi tako, da posamezna naročila oddaja bodisi z odpiranjem konkurence bodisi brez tega, a mora v tem primeru v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, ki je bila pripravljena za potrebe izbire strank okvirnega sporazuma, navesti objektivna merila, ki jih pred oddajo posameznega naročila uporabi za presojo, ali se konkretno posamezno naročilo odda z odpiranjem konkurence ali brez, tj. neposredno na podlagi pogojev iz okvirnega sporazuma⁵. Glede na odločitev o izvedbi odpiranja konkurence naročnik upošteva bodisi a) bodisi b) točko sedmega odstavka 48. člena ZJN-3.

4. Postopek odpiranja konkurence med strankami okvirnega sporazuma

Kadar se posamezno naročilo oziroma posamezna naročila, ki bodo predmet oddaje v določenem obdobju veljavnosti sporazuma, oddajo z odpiranjem konkurence, se odpiranje konkurence izvede izključno na način, določen v devetem odstavku 48. člena ZJN-3:

- za vsako naročilo, ki se oddaja, oziroma obdobje, za katero se oddajajo posamezna naročila, se naročnik pisno posvetuje z strankami okvirnega sporazuma, ki so sposobne izvesti naročilo oziroma naročila;
- naročnik določi rok, ki strankam okvirnega sporazuma omogoča predložitev ponudb za posamezno naročilo oziroma naročila, ki bodo predmet oddaje v določenem obdobju, pri tem pa upošteva kompleksnost predmeta javnega naročila in čas, potreben za pripravo in pošiljanje ponudb, ipd.;
- stranke okvirnega sporazuma ponudbe predložijo v pisni obliki⁶;
- naročnik odpre ponudbe po izteku roka za oddajo ponudb, pri čemer odpiranja ni treba izvesti javno;
- naročnik odda posamezno naročilo stranki okvirnega sporazuma, ki je glede na merila za oddajo posameznega naročila oziroma posamezna naročila, ki bodo predmet javnega naročanja v določenem obdobju, predložila najugodnejšo ponudbo;
- odločitev o izbiri stranke okvirnega sporazuma za izvedbo posameznega naročila oziroma posameznih naročil v določenem obdobju naročnik strankam okvirnega sporazuma, ki so pri odpiranju konkurence predložile ponudbe, vroči z objavo te odločitve na portalu javnih naročil. V primerih, kadar je vrednost posameznega naročila nižja od vrednosti, od katere dalje je treba javno naročilo poslati v objavo Uradnemu listu Evropske unije, pa lahko naročnik v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, določi tudi drugačen način obveščanja o odločitvi o oddaji posameznega javnega naročila (dvanajsti odstavek 90. člena ZJN-3).

V skladu z navedenim se razvrstitev ponudb strank okvirnega sporazuma lahko izvede le v okviru ponovnega odpiranja konkurence in na zgoraj opisan način. Izvajanja okvirnega sporazuma na način, da naročnik dopusti, da stranka kadar koli oziroma po poteku določenega obdobja od

⁵ Za takšno merilo šteje npr. določba, bo naročnik med strankami okvirnega sporazuma odprl konkurenco, če bo količina blaga, ki je predmet posameznega naročila, večja od x kosov, v nasprotnem primeru pa bo posamezno naročilo oddal najugodnejšemu ponudniku iz postopka javnega naročanja.

⁶ Pisna oblika pomeni elektronska oddaja ponudbe skladno s 37. členom ZJN-3.

sklenitve okvirnega sporazuma prostovoljno predloži novo ponudbo oziroma cenik, kar praviloma pomeni, da vse stranke ne predložijo ponudb sočasno, torej ni dopustna. Prav tako ni dopustno blago, storitve ali gradnje, ki so predmet okvirnega sporazuma, naročati od gospodarskega subjekta, ki ni stranka okvirnega sporazuma, in sicer ne glede na morebitno ugodnejšo ceno takšnega gospodarskega subjekta. V zvezi z okvirnimi sporazumi, ki so zasnovani tako, da se glede posameznih naročil oziroma obdobja, v katerem se bodo oddajala posamezna naročila, odpre konkurenca, je treba pojasniti tudi, da glede njih ne velja Pravilnik o načinih valorizacije denarnih obveznosti, ki jih v večletnih pogodbah dogovarjajo pravne osebe javnega sektorja (Uradni list RS, št. 1/04), saj bi bilo to v nasprotju z namenom in naravo okvirnega sporazuma ter pravilnika.

5. Zagotavljanje transparentnosti o izvajanju okvirnega sporazuma

Z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 121/21; v nadaljevanju: ZJN-3B) se je črtal tretji odstavek 58. člena ZJN-3, ki je določal, da če naročnik sklene okvirni sporazum v skladu z 48. členom tega zakona, ni dolžan poslati v objavo obvestila o oddaji javnega naročila za vsako posamezno javno naročilo, oddano na podlagi tega sporazuma, če rezultate javnega naročanja na podlagi okvirnega sporazuma združi v enem obvestilu o oddaji javnega naročila, ki se nanaša na četrletje, in ga pošlje v objavo v 30 dneh po koncu vsakega četrletja. Navedena ukinitve pomeni, da mora naročnik še vedno objaviti obvestilo o oddaji naročila, ko je postopek javnega naročanja za izbiro strank okvirnega sporazuma zaključen, vendar pa mu pri izvajanju okvirnega sporazuma za vsako posamezno naročilo (odpiranje konkurence) ni več treba zbirati podatkov in objavljati obvestil na portalu javnih naročil. S to spremembo zakona tako pri izvajanju okvirnih sporazumov (pogodbeni del) ni več potrebno poročati niti posamično niti četrletno niti polletno niti letno oz. ni poročanje kakor koli drugače časovno zahtevano.

Še vedno pa naročnik z objavo odločitev o oddaji posameznega javnega naročila (odpiranja konkurence) ali na portalu javnih naročil ali, kadar, če je vrednost posameznega naročila nižja od vrednosti, od katere dalje je treba javno naročilo poslati v objavo Uradnemu listu Evropske unije, izbere poljuben (pisni) način obveščanja o sprejeti odločitvi, zagotavljata tudi transparentnost porabe javnih sredstev in možnost učinkovitega uveljavljanja pravnega varstva v skladu s tretjim odstavkom 5. člena Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (Uradni list RS, št. 43/11, 60/11 – ZTP-D, 63/13, 90/14 – ZDU-1I, 60/17 in 72/19). Slednji namreč določa, da je za posamezno naročilo, ki se oddaja na podlagi okvirnega sporazuma, in je sklenjeno z večjim številom ponudnikov in v njem niso opredeljeni vsi pogodbeni pogoji, in je vrednost posameznega naročila enaka ali višja od vrednosti, od katere dalje je treba javno naročilo poslati v objavo Uradnemu listu Evropske unije, pravno varstvo zagotovljeno v predrevizijskem, revizijskem in sodnem postopku. V drugih primerih posameznih naročil, ki se oddajajo na podlagi okvirnega sporazuma pa je pravno varstvo zagotovljeno v sodnem postopku v skladu z zakonom, ki ureja obligacijska razmerja.

Sašo Matas
Generalni direktor